

Deniz turizmine önemli düzenleme geliyor



Noyan DOĞAN

noyandogan@hurriyet.com.tr

DENİZ turizminde yıllardır süren, benim de bu köşeden sık sık dile getirdiğim, özellikle de turizm sezonu açılırken dikkat çektiğim uluslararası boyutta bir sorun, nihayet çözülüyor. Önce, soruna değineyim. Bodrum, Marmaris, Antalya gibi turistik bölgelerimizde 3 bine yakın günlük tur düzenleyen gezi teknesi bulunuyor. Bu tekneler her yıl yerli-yabancı 3.5 milyon turist taşıyor ki, bu sene iyi bir turizm sezonu geçireceğimizden bu sayının 4 milyonu geçeceği söyleniyor. Bu 3.5 milyon turist, yıllardır sigortasız denize açılıyor.

Sigortasızlık ne demek? Olası bir kazada turistlerden biri ya da birkaçı yaralanır, sakatlanır ya da ölürse; hiçbir sigorta teminatları yok demek. Olması gerekiyor mu? Uluslararası denizcilik kurallarına göre 12 ve üzeri yolcu taşıyan tüm deniz araçları, olası kazalarda yolcuların uğrayacakları bedeni zararlara karşı, hatta teknelerin bu kazalarda çevreye verecekleri zarara karşı; P&I adı verilen sorumluluk sigortasını yaptırmak zorunda. **Maalesef gezi teknelerinin yüzde 90'ı bu sigortayı yaptırmıyor; turistler de sigortasız seyahat ettiklerini bilmiyor.** Eminim birileri diyecektir ki, 'karayolu değil ki burası, denizde sık kaza olmaz, sigorta da olmasın canım'. Öyle değil işte. Yerli-yabancı hiç fark etmez; gezi teknesinde bir turist hayatını kaybetse, kişi başına 400 bin dolar tazminat ödenmesi gerekiyor. Çünkü uluslararası hukuk böyle hükmediyor. Sigorta varsa ödeniyor, yoksa bu

tazminatı ödeyecek kişi, o gezi teknesinin sahibi. Sadece bir kişi için 400 bin dolardan bahsediyorum; gezi teknelerinin en az 30-40 kişilik olduğu hesaba katılırsa, varın siz düşünün. İşin daha da vahimi, her sezon, 10-15 kişi, gezi teknelerinde ya hayatını kaybediyor ya da sakat kalıyor. Sigorta da olmadığından tekne sahipleri uğraşıp duruyor. Bu işin bir kötü tarafı daha var, ülke olarak, 'yolcu güvenliği yok' diye adımızı kötüye çıkarıyor, rakiplerimiz de bunu kullanıyor.

3.5 MİLYON TURİSTİ İLGİLENDİRİYOR

Peki, neden sigorta yaptırmıyorlar? Gezi teknelerinin bağlı olduğu iki bakanlık var; biri Turizm Bakanlığı, diğeri Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı. Çalışma müsaadesini Turizm Bakanlığı, denizlerde seyrine ise Ulaştırma Bakanlığı izin veriyor. Ulaştırma Bakanlığı, hem çevre kirliliği hem de yolcu güvenliği için sorumluluk sigortası, yani P&I sigortası, olması gerektiğini savunuyor; burada bir sorun yok. Ancak gezi teknelerinin sigorta konusu Turizm Bakanlığı yönetmeliğine göre düzenleniyor. Bu yönetmelik de sadece kasko gibi teknenin gövde sigortasını zorunlu tutup, çalışma iznini de bu sigortaya göre veriyor; P&I'ı ise zorunlu tutmuyor. İşin aslını ben size anlatayım. Vakti zamanında tekneciler bir araya gelip, Turizm Bakanlığına, 'sorumluluk sigortası maliyetimizi artırıyor, sezondan sezona

zaten ne kazanıyoruz ki, biz tekneyi sigortalatalım, diğerini yaptırmayalım' diye bastırmışlar. Yıllar önce düzenleme böyle yapılmış, halen devam ediyor. Bugüne baktığımızda, kaza olur, gezi teknesi zarar görürse, tekne sahibi sigortadan parasını alıyor; yolculara bir şey olursa ortada bir sigorta yok. Sonuçta sigorta var mı var. Turist sorarsa da sigorta var deniyor.

MAYIS AYINDA YAPILACAK

İşte bu sorun artık bu sezon çözülüyor. Geçen hafta Marmaris'te, denizcilik sektörünün tartışıldığı; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Deniz ve İç Sular Düzenleme Genel Müdürü **Ahmet Selçuk Sert**, Deniz Ticaret Odası Başkanı **Tamer Kıran**, Türk P&I Genel Müdürü **Ufuk Teker**'in konuşmacı olarak katıldığı bir toplantı düzenlendi. Toplantıya ben de katıldım. Ahmet Selçuk Sert'e, yıllardır süren bu sorun için bir adım atıp atmayacaklarını sordum. Sert, "**Türk P&I sigorta maliyetlerini ciddi düşürdü. Turistlerin can güvenliği açısından yetkilerimize dayanarak bir mevzuat oluşturacağız. Mayıs ayı içinde Deniz Ticaret Odası, Türk P&I ile bir araya gelip, bu konuyu sonlandıracağız**" dedi.

Özetle, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, sezonun açılmasına az bir zaman kala düzenleme yaparak, gezi tekneleri için P&I sigortasını artık zorunlu tutacak ve sigortası olmayan teknelerin denize çıkmasına izin vermeyecek.